

Talousarviovaltuusto 13.11.2023

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Anne-Mari Jussila

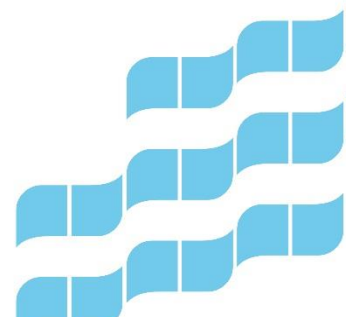
Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, pormestari, hyvät valtuutetut ja muut kuulijat,

Puheenvuoroni alkuun haluan sanoa lämpimät kiitokset vuoden 2024 talousarvion valmistelijoilta sekä kanssavaltuutetuille erinomaiset yhteistyöstä. Talousarviota on valmisteltu hienossa hengessä paitsi virkakunnassa, myös poliittisella tasolla. On etuoikeutettua saada olla osa yhteistyökykyistä ja eteenpäin katsovaa päätöksentekoa juuri Tampereella, jossa on pitkät perinteet avoimuudesta sekä ryhmien välisestä luottamuksesta ja hyvässä hengessä toteutetuista poliittisista neuvotteluista. Teemme tänään yhdessä tuumin historiaa!

Talousarvio 2024 pitää sisällään monia hienoja uusia avauksia. Kokonaisuudessaan kokoomuksen ryhmä on erityisen tyytyväinen siihen, että samalla, kun taloutta hoidetaan järkevästi ja vastuullisesti, pystytään kuitenkin satsaamaan siihen kaikkein tärkeimpään: kuntalaisiin ja heidän hyvinvointiinsa. Meidän tulee huolehtia kaikista tamperelaisista ja tämän lisäksi huomioimme erityistä tukea tarvitsevat kuntalaiset.

Vastuullinen taloudenpito on ollut ja tulee aina olemaan Kokoomuksen yksi keskeisistä poliittisista tavoitteista. Tämä tarkoittaa sitä, että asetamme realistisia tavoitteita ja pidättäydymme houkutuksesta tehdä lyhytnäköisiä päätöksiä. Haluan kiittää kaikkia, jotka ovat olleet mukana tässä vastuullisessa lähestymistavassa.

Kaupunki kasvaa ennen näkemätöntä vauhtia. Viime vuonna väestö kasvoi huikalla 4786 asukkaalla, ja tänä vuonna kasvu on ollut tammi-syyskuun aikana jo 5189 asukasta. Kun tarkastelemme kuntalaistemme ikäjakaumaa, vuoden 2022 tilastoissa noin joka viides oli yli 65-vuotias ja päivähoito- ja kouluikäisiä on noin 14 %. Suurin yksittäinen ikäluokka kaupungissamme on 25-vuotiaat, mikä selittyy hienolla korkeakoulukaupungilla. Kuten meille

kaupunginhallituksessa on esitelty, vuonna 2021 yhtä Tampereelle muuttanutta työssä käyvää henkilöä kohden Tampereelle muutti 15 opiskelijaa, 1,5 työtöntä ja 1 eläkeläinen.

Tämä on meidän realistinen toimintaympäristömme, joka asettaa ne raamit, joiden mukaan me poliittisina päättäjinä teemme valintoja. Sen, mihin rajalliset eurot kohdistetaan, on perustuttava parhaaseen käsillämme olevaan tietoon sekä tulevaisuuden näkymiin. Tiedolla johtamisen aika on juuri nyt, kun uusi kasvava kunta luo nahkaansa uudelleen.

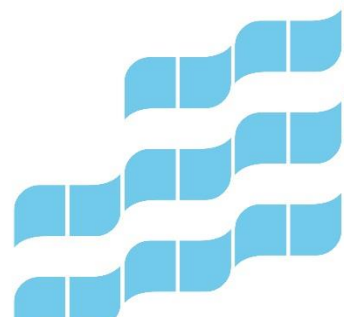
Arvoisat kuulijat,

Ensi vuoden talousarvio on neljäs perättäinen ylijäämäinen budjetti. Kaupungin lainamäärä on vähenemässä merkittävästi, mistä haluan jo tässä kohtaa sanoa myös kiitoksen.

Me emme voi kuitenkaan ummistaa silmiämme tulevilta vuosilta ja niissä lymyileviltä haasteilta. Kuntatalouden hyvä tilanne mitä todennäköisimmin tulee heikkenemään. Ennustukset kuntatalouden heikkenemisestä koskevat koko Suomea.

Vielä ensi vuonna Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen vaikuttaa positiivisesti Tampereen talousarvioon. Ilman tätä Veden yhtiöittämistä, tuloksemme on kuitenkin pakkasella 12,7 miljoonaa euroa. Tähän edessämme olevaan muutostilanteeseen on syytä havahtua jo tässä vaiheessa ennakoimalla.

Tulevaisuuden kuntataloutta haastavat myös esimerkiksi TE-palveluiden uudistus vuoden 2025 alusta alkaen, yleiset muutokset sosiaaliturvajärjestelmään sekä inflaation ja korkojen tasot sekä mahdolliset muutokset. Tilannetta hankaloittaa osaltaan myös hyvinvointialueiden toiminnan ja talouden yhteensovittaminen.

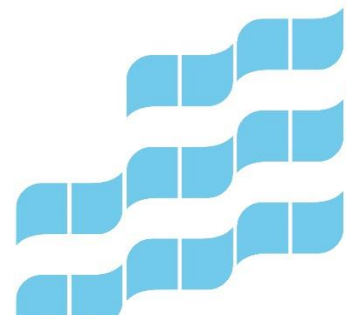
Kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa on harkittava tarkkaan uusia menojen lisäyksiä. Meidän tehtävämme on ennen kaikkea huolehtia siitä, että tamperelaisten veronmaksajien eurot menevät sellaisiin kohteisiin, jotka luovat sekä hyvinvointia että kasvua.

Kuten me kaikki tiedämme ja myös tiedostamme, Tampereella investointitarpeet pysyvät korkeina vuosikymmenen loppuun saakka. Kaupungin oma vuosikate riittää kohtuulliseen investointien omarahoitusosuuteen, mutta velkamäärää täytyy suurella todennäköisyydellä kuitenkin kasvattaa. Oleellista tämän talouden palapelin ratkaisemisessa on se, että noudatamme harkintaa, jotta kaupungin lainamäärä ei kasva hallitsemattomasti. Olen, ja kokoomuksen ryhmä on, kuitenkin optimistinen sen suhteen, että meillä Tampereella osataan ja kannetaan vastuullisesti huolta myös talouden haasteista tulevinakin vuosina.

Arvoisa puheenjohtaja,

Kokoomuksen ryhmä kiittää myös panostuksista hyvinvointiin ja sen moniin alateemoihin. Hyvinvoivat asukkaat ovat jokaisen kunnan ja kaupungin edellytys. Tampereen vireä kulttuurielämä, laadukkaat koulutusmahdollisuudet ja monipuoliset liikuntapalvelut ovat kaikki osa sitä, mitä haluamme edistää varmistaaksemme kaupunkilaistemme hyvinvoinnin.

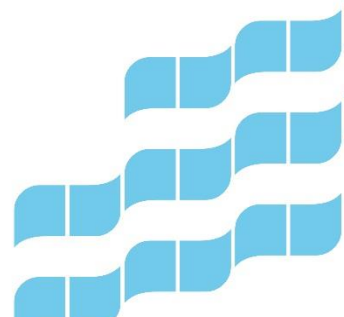
Hyvinvointiin kuuluu mitä suurimmissa määrin myös se, että Tampere on hyvä koti kaikille sen asukkaille. Rakentamisen toimintaympäristö on meillä kuitenkin muuttunut merkittävästi, kuten kaikkialla Suomessa. Meidän edessämme on todella haastava yhtälö - rakennusala on ahdingossa ja me kasvamme kaupunkina yhä nopealla tahdilla. Kokoomuksen ryhmä kiittää siitä, että kaupunki mahdollistaa uutta asumista esimerkiksi maankäytön kehittämiseen liittyvillä sopimuksilla sekä maanluovutuksella. Me haluamme, että erityisesti lapsiperheiden tarpeet tulee huomioida nykyistä paremmin tästä näkökulmasta Tampereella. Lisäksi riittävästä määrästä yritystonttitarjontaa on myös huolehdittava. Rakennusalan näkymien tilannetta seurataan tarkasti päivittäisessä päätöksenteossa.

Samalla, kun hyvä koti kaikille tarkoittaa uusien asuntojen rakentamista, on meidän katsottava myös alhaalta ylöspäin, ja tartuttava entistä lujemmin asunnottomuuden sekä segregaaation ehkäisyyn ylipäänsä Tampereella. Ensi vuoden talousarviossa on ansiokkaasti linjattu, että työ asunnottomuuden ja pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseksi ja poistamiseksi yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa jatkuu. Asumisneuvontaa laajennetaan. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä varmistetaan. Kaupunkitasoinen kaupunginosakehittämisen työryhmän toiminta käynnistyy. Näiden toimenpiteiden lisäksi esimerkiksi köyhyystyöryhmän työ jatkuu aktiivisena ja heidän työhönsä kohdennetaan myös lisäresurssia.

Ensi vuoden talousarviossa erityisen ansiokkaita ja itselleni henkilökohtaisesti mieluisia panostuksia ovat useat erilaiset satsaukset lapsiin ja nuoriin. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen puolelle lisätään resurssia jopa 77 henkilötyövuodella. Tämä tukee erityisesti lasten tuen vahvistamista sekä erityistarpeiden huomioimista. Perusopetuksen puolella, huolimatta oppilasmäärän kasvun tasaantumisesta, resurssia lisätään 55 henkilötyövuodella. Panostukset oppimisen ja koulunkäynnin tuen vahvistamiseen ovat ensiluokkaisien tärkeitä toimia. Myös panostukset tulevaisuustaitoihin ja sen myötä esimerkiksi digitaaliseen osaamiseen ovat tässä maailman ajassa paikallaan. Näin toimiessa varmistamme lasten ja nuorten hyvää tulevaisuutta sekä Tampereella että ylipäänsä Suomessa. Kokoomuksen ryhmä kiittää erityisesti siitä, että kaikille 6. luokkalaisille mahdollistetaan kannettavien tietokoneiden hankinta. Tämän toimenpiteen avulla tamperelaiset lapset ja nuoret saavat paremmat valmiudet tuleville kouluasteille.

Yleisesti lasten ja nuorten eteen tehdyt panostukset maksavat itsensä tulevaisuudessa moninkerroin takaisin. Esimerkiksi panostukset nuorisotyöhön sekä nuorisotiloihin tuovat tamperelaisille nuorille lisää aikuisia heidän arkeensa ja ne monipuolistavat myös turvallisia

tapaamistiloja. Näillä täsmäiskuilla me haluamme osaltamme helpottaa nuorten tilannetta ja luoda heidän elämäänsä toivoa paremmasta.

Tampere on myös ikäihmisille hyvä koti ikääntyä ja elää omannäköistä elämää. Uutena hienona avauksena kokoomuksen ryhmä kiittää pormestari Kummolaa siitä, että kaupungin uimahalleihin on jatkossa maksuton senioriranneke yli 65-vuotiaille. Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja toimintakyvyn ylläpito on meidän kaikkien yhteinen asia.

Hyvät kuulijat,

Haluan vielä kiittää Kokoomuksen ryhmän puolesta panostuksista elinkeinoelämään. Kuulemme toistuvasti elinkeinoelämältä viestejä siitä, että yritysten on hankalaa löytää tarvitsemiaan työntekijöitä, ja tilojakin. Osaratkaisuna tähän olemme luomassa ensi vuonna starttaavaa Welcoming city -kehitysohjelmaa. Ohjelman avulla otamme askeleen kohti kansainvälisempää Tamperetta, jossa huolehditaan myös monipuolisesti elinkeinoelämän tarpeista. Tavoitteenamme on, että olemme kansainvälisen tason tapahtumien ja kulttuurin keskittymä, luomme yrityksille parhaat puitteet investoida ja onnistua, sekä varmistamme, että Tampereella on monipuolisia edellytyksiä tehdä tulevaisuuden ratkaisuja.

Lopuksi, minä ja Kokoomuksen valtuustoryhmä kaikinensa uskomme vakaasti siihen, että laajalla yhteistyöllä ja avoimella vuoropuhelulla, vastuullisella taloudenpidolla, asukkaat huomioivalla ja osallistavalla työotteella sekä rohkealla eteenpäin katsovalla toiminnalla Tampereen kukoistus tulee jatkumaan tulevinakin vuosina. Tässä Tampereen kehittämistyössä Kokoomus haluaa olla suunnan näyttäjänä.

Ja puheeni päätteeksi vielä totean, että kannatan pormestari Kummolan tekemiä talousarvion muutosesityksiä.

